

HAVA YOLU TAŞIYICILARININ YÜKÜMLÜLÜKLERİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, düzenli göçün teşvik edilmesi ve düzensiz göç ile mücadele kapsamında hava yolu taşıyıcılarının yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, hava yolu taşıyıcılarının, ülkeye giriş yapmak veya ülkeden transit geçmek üzere sınır kapılarına getirmiş oldukları yabancılardan herhangi bir nedenle Türkiye'ye girişleri ve Türkiye'den transit geçişlerirrededilenleri, geldikleri ülkeye ya da kesin olarak kabul edilecekleri üçüncü bir ülkeye geri götürme, yabancıya refakat edilmesi gereken durumlarda refakatçilerin gidiş ve dönüşlerini sağlama, taşıdıkları yolcuların belge ve izinlerini kontrol etme yükümlülükleri ile Genel Müdürlüğün sınır kapılarına yolcu getiren, sınır kapılarından yolcu götürülen ve iç hatlarda uçuş yapan taşıyıcılardan uçuş öncesi, uçuş anı ve uçuş sonrasında yolcu ve mürettebat bilgilerinin istenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 3 üncü, 5 inci, 6 ncı, 7 nci, 9 uncu, 15 inci, 54 üncü, 98 inci, 99 uncu ve 104 üncü maddeleri ile 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa ve 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- API: Ülkeye girişinden önce yolcu hakkında, hava yolu taşıyıcısı tarafından toplanan temel biyografik bilgileri,
- Genel Müdürlük: Göç İdaresi Genel Müdürlüğünü,
- Kabul edilmeyen yolcu: Ülkeye giriş yapabilmek veya ülkeden transit geçebilmek için sınır kapılarına gelen ancak mevzuatta aranan koşulları taşımadığından ülkeye girişine ya da ülkeden transit geçişine izin verilmeyen kişiyi,
- PNR: Hava yolu taşıyıcısı tarafından rezervasyon veya bilet alım aşamasında yolcudan alınan ve rezervasyon ve/veya kalkış kontrol sistemlerinde muhafaza edilen tüm bilgileri,
- Seyahat belgesi: Pasaport yerine geçen belgeyi,
- Sınır kapısı: Türkiye'ye giriş ve Türkiye'den çıkış için tespit edilen, fiziki olarak dış çevreden ayrılmış veya böyle addedilen kara, hava, deniz ve demiryolu sınır geçiş noktalarını,
- Taşıyıcı: Yolcuları taşıyan hava taşıtlarının gerçek veya tüzel kişi olan sahiplerini veya ticari hava yolu işletmecilerini,
- Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşıyıcıların Yükümlülükleri

Hava yoluyla getirilen yolcularla ilgili sorumluluklar

MADDE 5 – (1) Taşıyıcılar, uçuştan önce bilet satışı dahil olmak üzere kabul edilmeyen yolcunun taşınmasını engellemek için bilet ve diğer yolcu belgelerini kontrol ederek gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Taşıyıcılar, bu amaçla yurt içi ve yurt dışındaki seyahat acenteleri ve havalimanlarında yer hizmetleri sağlayan kuruluşlarla yapacakları protokollerde elverişli hükümlerin yer almasını sağlarlar. İçişleri Bakanlığı, paylaşılmasında sakınca bulunmayan hallerde ülkeye giriş yasağı kayıtlarını Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 99 uncu maddesi çerçevesinde taşıyıcılara bildirebilir.

(2) Türk havalimanlarını transit olarak kullanmak suretiyle üçüncü ülkelere giden, ancak bu ülkelere kabul edilmeyerek ülkemiz havalimanlarına geri getirilen yolcular ile ülkemiz havalimanlarına kabul edilmeyen yolcuyu doğrudan getiren taşıyıcıların sorumlulukları şunlardır:

- Yolcuyu getiren taşıyıcı, yolcunun geldiği ülkeye veya yolcunun rızası doğrultusunda kabul edilebileceği üçüncü bir ülkeye gönderilmesiyle ilgili işlemleri derhal başlatır ve en geç üç gün içinde sonuçlandırır.
- Taşıyıcılar, kabul edilmeyen yolcuların geri götürülmesinden, gönderilene kadar beslenme, konaklama ve sağlık giderlerinin karşılanmasından sorumludur.
- Taşıyıcı, yolcunun götürüleceği yere kendisinin veya başka bir taşıyıcının seferinin bulunmadığını veya hava muhalefeti, rötat, iptal ya da herhangi bir nedenle o ülkenin hava sahasının uçuşlara kapalı olduğunu belgelemesi halinde, havalimanı mülki idare amiri, yolcunun transferine ilişkin gerekli kolaylığı sağlar.
- Türk havalimanlarını transit olarak kullanmak suretiyle üçüncü ülkeye giden, ancak bu ülke tarafından kabul edilmeyerek ülkemiz havalimanlarına geri getirilen ve ilk çıkış noktasına devamı sağlanamayan yolcuların Türkiye tarafından sınır dışı edilmesi durumunda oluşacak giderler taşıyıcıya aittir.

Kabul edilmeyen yolcunun güvenliğinin sağlanması ve barındırılması

MADDE 6 – (1) Kabul edilmeyen yolcunun güvenliğinin sağlanmasından havalimanı mülki idare Amirliği sorumludur.

(2) Kabul edilmeyen yolcuların, havalimanı işletmecisi tarafından uygun şartlarda barındırılması sağlanır. Barınma yerlerinin uygunluğuna havalimanı mülki idare Amirliği tarafından

karar verilir ve bu yerler düzenli olarak denetlenir.

(3) Barınma yerlerinin, yolcunun insani ve temel ihtiyaçları ile güvenlik gereksinimlerini karşılayabilecek, yeterli donanımına sahip olması gerekir.

(4) Yolcuya ait bagaj, varış noktasına geri gönderilmek üzere taşıyıcı tarafından muhafaza altına alınır ve yolcunun ihtiyaçları gözetilerek eşyalarına erişimi sağlanır.

Kabul edilmeyen yolcuya seyahati sırasında refakat edilmesi

MADDE 7 – (1) Kabul edilmeyen yolcuların hava yoluyla seyahati hususunda risk değerlendirmesi, ilgili mülki idare amirliğince yapılır. Yapılacak risk değerlendirmesinde, yolcunun yurt dışında aranıp aranmadığı ve diğer adli ve/veya idari hususların yanında uçuş emniyetine ilişkin konular değerlendirilir.

(2) Tek başına seyahat etmesinde risk görülen yabancılar için genel kolluk birimlerinden yeterli sayıda refakatçi görevlendirilir.

(3) Refakatçinin gidiş ve dönüş giderleri, yolcuyu geri götürmekten sorumlu taşıyıcı tarafından karşılanır.

(4) Kabul edilmeyen yolcunun hava yolu ile seyahatinde Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı gereğince gerekli tedbirler alınır.

Kabul edilmeyen yolcuyla ilgili bilgilendirmeler

MADDE 8 – (1) Kabul edilmeyen yolcunun hava aracına teslimi öncesinde, taşıyıcı tarafından kaptan pilota bilgi verilir.

(2) Kabul edilmeyen yolcunun yurt dışına gönderilmesi öncesinde, gönderileceği ülke resmi makamlarına iletilmek üzere havalimanı mülki idare amirliğince, ulusal ve uluslararası mevzuata uygun olarak geliştirilmiş form doldurularak taşıyıcıya teslim edilir.

(3) Kabul edilmeyen yolcunun geri gönderilmesinden sonra, ara duraklı uçuşlar ile uçağın ineceği yerin değiştirilmesi veya uçağın geri çevrilmesi hali de dâhil, son teslim ilişkili bilgi ve belgeler, taşıyıcı tarafından havalimanı mülki idare amirliğine iletilir.

Taşıyıcılardan yolcu ve taşıt bilgilerinin istenilmesi

MADDE 9 – (1) Genel Müdürlük, sınır kapılarına yolcu getiren, sınır kapılarından yolcu götüren ve iç hatlarda uçuş yapan taşıyıcılardan; uçuş öncesinde, uçuş anında ve uçuş sonrasında anlık veri aktarımı sağlayan iletişim modülü üzerinden yolcuların API ve PNR bilgilerinin paylaşılmasını isteyebilir. Bu amaçla Genel Müdürlük, anlık veri aktarımı sağlayan iletişim modülü için altyapıyı hazırlamakla, taşıyıcılar ise istenen bilgilere erişilmesini sağlamakla yükümlüdür.

(2) Birinci fıkraya göre uluslararası standartlarda istenecek yolcu, mürettebat ve taşıt bilgilerinin kapsamı Genel Müdürlükçe belirlenir ve taşıyıcılara bildirilir.

(3) Toplanan bilgiler, kamu düzeni ile ülke güvenliğine yönelik durumlar ve bu Yönetmeliğin amacı dışında kullanılamaz. Genel Müdürlük, bu bilgileri ülke içinde ilgili kurumlarla paylaşabilir. Ayrıca bu bilgilerin üçüncü ülkelerle paylaşılmasına, ilgili kurumların görüşleri alınarak Genel Müdürlükçe karar verilir.

(4) Toplanan bilgilerin kullanılmasında 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ek 7 nci maddesi, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun ek 5 inci maddesi ve 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 6 ncı maddesindeki usuller uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İdari Para Cezası

İdari para cezası

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara Türk Sivil Havacılık Kanununun 143 üncü maddesi uyarınca;

a) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı olarak kabul edilmeyen yolcuyu ülkeye getiren taşıyıcıya yolcu başına bin beş yüz Türk Lirası,

b) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı şekilde Türk havalimanlarını transit olarak kullanmak suretiyle üçüncü ülkelere giden ve bu ülkelere kabul edilmeyen yolcuyu ülkemiz havalimanlarına getiren taşıyıcıya yolcu başına yedi bin beş yüz Türk Lirası,

c) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendini ihlal eden taşıyıcıya, 5 inci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi hükümleri saklı kalmak koşuluyla üç günden sonra her gün için yolcu başına bin beş yüz Türk Lirası,

ç) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı şekilde, kabul edilmeyen yolcunun yurt dışına gönderilmesinden sonra, son teslim ilişkili bilgi ve belgeleri ilgili havalimanı mülki idare amirliğine iletmeyen taşıyıcıya yolcu başına bin beş yüz Türk Lirası idari para cezası, uygulanır.

(2) Kabul edilmeyen yolcuyu ülkeye getiren taşıyıcılarla ilgili tutanaklar ve diğer belgeler birinci fıkra kapsamındaki değerlendirmeye esas olmak üzere ilgili mülki idare amirliği tarafından Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne ivedilikle gönderilir. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü kendisine iletilen tutanak, diğer belgeler ve taşıyıcılardan isteyeceği savunmaya dayalı olarak Türk Sivil Havacılık Kanununun 143 üncü maddesinde belirlenen usule göre idari para cezalarını uygular.

(3) 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında belirlenen hükümler saklıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı birlikte yürütür.

